

Trille & Tumle – børn i bevægelse

Hvad er projekt 'Trille & Tumle – børn i bevægelse'?

I 2019 blev projekt 'Trille & Tumle – børn i bevægelse' igangsat for at højne andelen af motorisk sikre børn, som starter i børnehave i Høje-Taastrup Kommune. Projektet er et fireårigt projekt (2019-2023). De større indsatser i projektet tager udgangspunkt i småbørn og de omsorgspersoner (forældre, sundhedsplejersker, pædagogisk personale i dagpleje og vuggestuer), som er omkring børnene ift. at øge deres kompetencer til fremme af småbørns motoriske udvikling og inspirere til leg og bevægelse med børnene.

I 2020 blev Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund på Syddansk Universitet tilkøbt som evaluator på projektet.

Projektets største indsatser er henvendt til omsorgspersonerne til småbørn:

- 1) Kompetenceudviklingsforløb for hele Sundhedsplejen:**
Der er blevet afviklet et kompetenceudviklingsforløb for alle kommunens sundhedsplejersker.

- 2) Vejledningsbesøg med udvidet fokus på motorik i hjemmene hos alle forældre med spædbørn – udført af Sundhedsplejen:**

Alle sundhedsplejersker har udleveret en bevægelsestaske til forældre med spædbørn, med dertilhørende 10 inspirationsvideoer, som har understøttet formål om udvidet fokus på motorik i hjemmebesøgene.

- 3) Kompetenceudviklingsforløb for dagplejere og pædagogisk personale i vuggestuerne:**

Interne undervisere fra Høje-Taastrup Børneterapi (børneergoterapeuter og børnefysioterapeuter) har afviklet et kompetenceudviklingsforløb for dagplejere og pædagogisk personale i 36 vuggestuer i kommunen og fire dagplejegrupper. Forløbet har bestået af tre dele; 1) teori og viden om indsatsen på video; 2) hver vuggestue/dagplejegruppe har modtaget et undervisningsforløb på 5 undervisningsgange på gulvet i egen institution/dagplejehus for både børn og voksne samt én virtuel undervisningsgang kun for personale; 3) Alle vuggestuer/dagplejegrupper har modtaget en pakke med 30 bevægekort samt en Trille & Tumle taske med rekvisitter.

Formål med evalueringen

At evaluere projektets største indsatser, der er relateret til indsatsernes effekt på omsorgspersonernes kompetencer. Dernæst er formålet, at se om forældreindsatsen har påvirket børns motoriske udvikling. Derudover var formålet også at frembringe viden om, hvordan omsorgspersonerne har oplevet implementeringen af indsatserne.

Dataindsamling

Vi har indsamlet empiri på baggrund af forskellige data-metoder (interview, survey, observation og registerdata) til at evaluere indsatsernes effekt på omsorgspersonernes kompetencer samt virkningen på børns motoriske udvikling. Derudover har vi indsamlet viden om omsorgspersonernes oplevelse med at implementere indsatsen.

Hovedresultater til sundhedsplejerskerne og forældre til spædbørn

Evaluering af indsatsen målrettet sundhedsplejerskerne:

Godt med en opfriskning af emnet omkring motorisk udvikling, men meget af den viden, de blev introduceret for, var ikke ny viden for dem.

Sundhedsplejerskerne fortalte, at forløbet bidrog til at skærpe deres fokus i hjemmebesøgene omkring emnet.

Sundhedsplejerskerne var glade for indsatsen til forældrene. Overordnet var bevægelsestasken og videoerne med til at påvirke sundhedsplejerskernes praksis, der bidrog til at lette formidlingen af motorisk udvikling og stimulering heraf til forældrene.

Sundhedsplejerskerne oplevede, at tiden og andre presserende behov for familierne var med til at begrænse implementeringen af indsatsen.

Evaluering af indsatsen målrettet forældre til spædbørn:

Indsatsen har styrket forældrenes kompetencer til fremme af børns motoriske udvikling. De udleverede materialer bidrog til at styrke deres fokus på vigtigheden af at tænke på motorik og motorisk stimulering tidligt i børnenes liv.

Forældrene var engagerede og positive overfor indsatsen. Forældrene oplevede, at de blev godt informeret om børns motoriske udvikling fra sundhedsplejersken. Der er dog en sammenhæng mellem forældrenes oplevelse af, i hvor høj grad de synes, at de var blevet informeret herom, og forældrenes færdigheder. Dette illustrerer vigtigheden af, at forældrene blev godt informeret af sundhedsplejersken ift. deres selvvaluerede færdigheder på området.

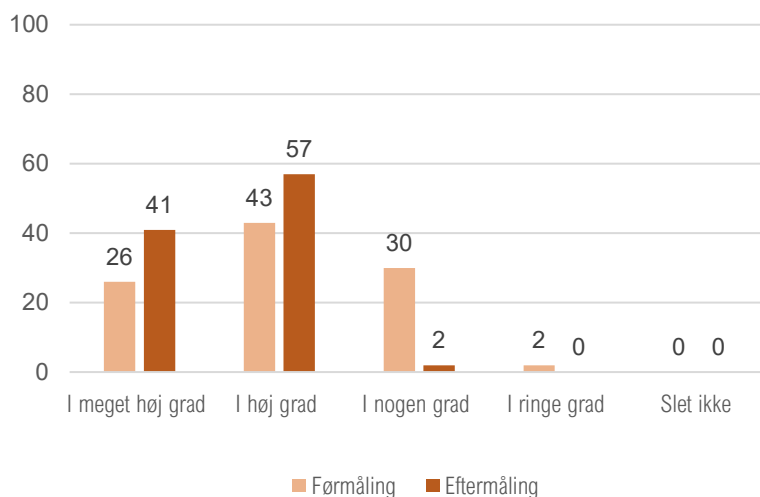
Forældrene har tillid til sundhedsplejerskerne, hvilket dels er en vigtig forudsætning for samspillet, og dels for at forældrene tog sundhedsplejerskernes anbefalinger til sig og agerede herefter. Indsatsen til forældre til spædbørn viste ingen effekt på spædbørns motoriske udvikling baseret på den måde den motoriske udvikling er målt.

98 %

... af forældre til spædbørn har i meget høj grad eller høj grad færdighederne til at understøtte sit barns motoriske udvikling ved eftermålingen.

"At få noget helt konkret – fysisk, så bliver man hele tiden mindet om, at nå ja, de her ting kunne vi lave (...) Bare det med, at der er noget, der bliver leveret til familierne, er en superfin måde at få fokus på det og gang i noget motorik (...) Tasken var jo nok til, at der var fokus på det" (mor).

Færdigheder

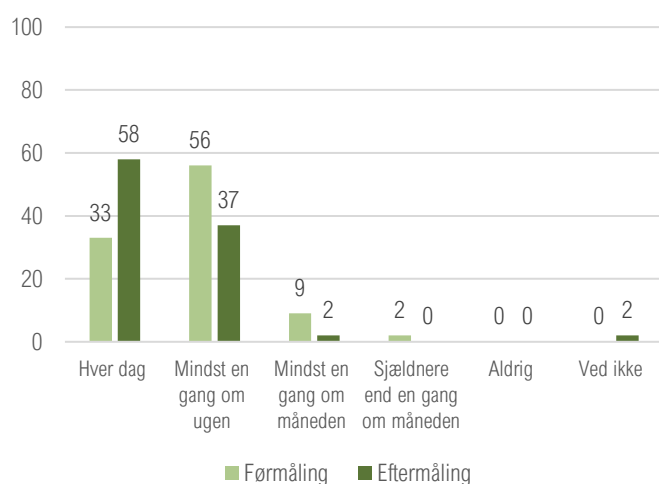
Hovedresultater på dagtilbudsindsatsen

Evaluering af indsatsen målrettet det pædagogiske personale

personale: En stor del af det pædagogiske personale i vuggestuer og dagpleje har fået styrket deres kompetencer i arbejdet med småbørns motoriske udvikling. Det pædagogiske personale satte blandt andet oftere motoriske aktiviteter i gang og var blevet bedre til at spotte børn med motoriske vanskeligheder, end før indsatsen startede. Det var dog ikke alle medarbejdere, som på baggrund af indsatsen ændrede deres reelle kompetencer i praksis.

Analyserne viste, at de medarbejdere, som var interesseret i småbørns motoriske udvikling, i højere grad tog indsatsen til sig og øgede deres kompetencer, end medarbejdere der var mindre interesserede i småbørns motoriske udvikling. Der er ligeledes en sammenhæng mellem, hvor meget medarbejderne oplevede, at deres leder prioriterede indsatsen, og hvor ofte de anvendte indsatsen i praksis.

Igangsættelse af finmotoriske aktiviteter

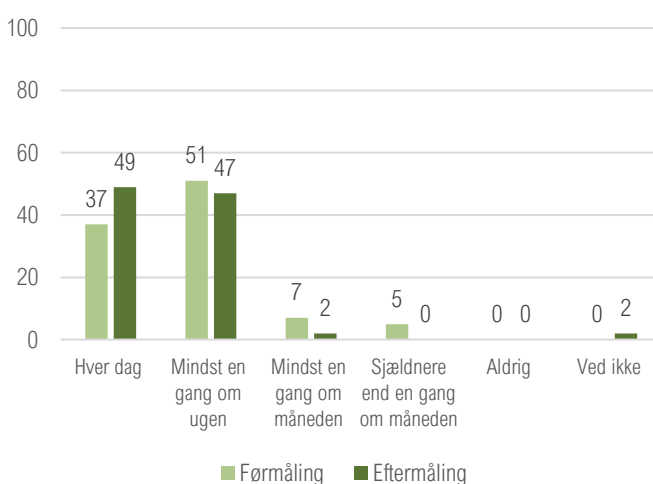
Fremmende faktorer for implementeringen af dagtilbudsindsatsen

- Foregik i praksis
- Var nem at gennemføre i deres hverdag
- Kunne op- og nedjusteres niveaumæssigt til børnene
- At der var materialer som kunne anvendes til bevægelse

Hæmmende faktorer for implementeringen af dagtilbudsindsatsen

- Udskiftning blandt medarbejdere
- At nye projekter tog fokus
- At nogle medarbejdere ikke var interesserede
- Hvis medarbejderne oplevede manglende prioritering fra ledelsen

Igangsættelse af grovmotoriske aktiviteter

Evaluering af indsatsens påvirkning på de organisatoriske og fysiske rammer i vuggestuerne:

Indsatsen i dagtilbuddet resulterede i væsentlige ændringer i institutionerne. For det *første* fik institutionerne et større fokus på motorisk udvikling. For det *andet* medførte det en ændring i institutionernes organisering af dagligdagen, der gav bedre mulighed for børnenes fysiske udfoldelse. For det *tredje* var der sket en positiv ændring i institutionernes retningslinjer på området. For det *fjerde* var der sket en positiv ændring i institutionernes fysiske rammer.

"Der er nu kommet et helt andet fokus på børnenes motoriske udvikling (...). Opmærksomheden og den faglige fokusering på, hvorfor vi gør, som vi gør. Det har været et boost ind generelt og fagligt" (leder).

Evaluering af dagtilbudsindsatsen på småbørns udvikling:

Jævnfør det pædagogiske personales beskrivelse af indsatsens effekt på vuggestue- og dagplejebørn fremhævede de, at indsatsen fremmede 1) børnenes udvikling, 2) børnenes robusthed og initiativlyst, 3) børnenes bevægelsesglæde og 4) børnenes sociale kompetencer.

Personalets egne ord på, hvad indsatsen har betydet:

- Fremmer bevægelsesglæden ved børnene
- Øger børnenes sociale samspil
- Mulighed for at se udviklingen på børnene
- Fremmer fællesskab - fælles lege, fælles sprog og genkendelighed

Anbefalinger og opmærksomhedspunkter

Hvordan skaber man gode rammer for at arbejde med kommunale bevægelsesindsatser, hvor fokus er på indsatser til omsorgspersoner til småbørn?

Generelle opmærksomhedspunkter

- **Projektledelse og samarbejde:** Organiser gerne projektet med styregruppe og arbejdsgruppe på tværs af de involverede centre / forvaltninger - såsom dagtilbudsområdet, fritidsområdet og sundhedsområdet. Hav en projektlederrolle, som kan sætte styring og hjælpe det tværgående samarbejde.
- **Opkvalificering i praksis:** Opkvalificering bør ske i en praksis-sammenhæng. Fx i den institution hvor det pædagogiske personale arbejder (dagtilbudsindsatsen) eller hjemme hos forældrene i hjemmebesøgene (forældreindsatsen), da det er af stor værdi for omsorgspersonerne, hvormed der skabes gode forudsætninger for, at de reelt set ændrer deres kompetencer og handler herefter.
- **Ressourcetildeling og interesse:** Sørg for at afsætte tid, ressourcer, og medtænk gerne, hvordan medarbejderne kan få vækket deres interesse for indsatsen ved fx inddragelse og ledelsesopbakning samt understøt lederne ift. implementering af indsatserne.
- **Konkrete indsatser med materialer:** Konkrete indsatser for omsorgsgrupperne virker, når det er håndgribeligt for dem. Både for det pædagogiske personale i institutionen og hos sundhedsplejerskerne i hjemmebesøgene. Det forhold, at de har fået konkrete ting og materialer, har gjort indsatserne håndgribelig og lettere at implementerer i praksis. Underkend derfor ikke materialernes betydning for anvendeligheden og implementeringen af indsatserne, hvis man gerne vil kompetenceudvikle omsorgspersoner til småbørn.
- **Fleksibilitet i indsatserne:** Forsøg gerne at inkorporere en høj af fleksibilitet i indsatsernes udformning, hvormed dem som skal implementere indsatserne kan forme det til deres praksis, så det giver mening for dem (fx flere eller få bevægelsesaktiviteter ad gangen, kan benyttes i overgange, bruges planlagt/uplanlagt, øge/dæmpe arousal).

Opmærksomhedspunkter til sundhedsplejerskerne og forældre til spædbørn

- Hvis kommunen gerne vil kompetenceudvikle sundhedsplejersker, overvej da at bruge to til tre dage, hvor der er fokus på inspiration til øvelser, lege og aktiviteter med spædbarnet og omsætningen heraf til hjemmebesøgene (for eksempel ved brug af omsætningskort).
- Sæt gerne tid af til implementering af indsatsen under hjemmebesøgene.
- En bevægelsestaske med motorisk-stimulerende legetøj kan vække forældrenes interesse og nysgerrighed og gavner samspillet mellem forældre og sundhedsplejersker.

Opmærksomhedspunkter til dagtilbudsindsatsen

- Find kompetente interne undervisere i kommunen, som oplærer det pædagogiske personale, og som har mulighed for at genbesøge institutionerne ('Gryden holdes i kog', personalet får sparring, nyt personale introduceres mv.).
- Tilbyd besøg i institutionen, hvor det er forankret i pædagogerne hverdag.
- Materialer / redskaber er værdifuldt for det pædagogiske personale til at komme i gang / ændre deres ageren og kultur i institutionen. Tilbyd redskaber, hvis det slipper op. Dette er især aktuelt for de store institutioner.
- Supervisering af nye kollegaer. Fx når nyt personale bliver ansat, skal de introduceres for dette.
- Vær opmærksom på, at det måske ikke er alle ledere, som brænder lige meget for det. Understøt dem og tilbyd sparring.